

[Akceptuję](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

[Strona główna](#) > [Start](#)

Aspiryna, paracetamol, ibuprofen

Historia tego leku jest bardzo długa. Jest to najstarszy preparat z bardzo dużej grupy leków niesterydowych przeciwzapalnych o działaniu przeciwbólowym, przeciwzapalnym i przeciwgorączkowym.

Takie leki jak aspiryna, paracetamol, ibuprofen, które wyraźnie drażnią śluzówkę żołądka - należy podawać wyłącznie po jedzeniu. Jesz płatki owsiane z otrębami? Zmniejszysz w ten sposób wchłanianie nawet takich leków jak paracetamol. Te i inne zasady w artykule: [Leki a pożywienie](#)

Jak podawać, która metoda jest najskuteczniejsza? Podawanie leków drogą pokarmową

Sto lat historii

Od wieków stosowano wywary z kory wierzbowej w leczeniu gorączki i bólów. W roku 1829 Leroux wyizolował z kory wierzbowej glikozyd nazwany salicyliną. W roku 1875 po raz pierwszy wprowadzono salicylan sodowy jako lek przeciwgorączkowy, przeciwreumatyczny oraz przeciw dnie mocznowej. Od wielu lat kwas acetylosalicylowy zajmuje pierwsze miejsce pod względem ilości zużycia tabletek na całym świecie.

Aspiryna na serce!

Kwas acetylosalicylowy w dużych dawkach ma działanie przeciwbólowe, przeciwzapalne i przeciwgorączkowe. Małe dawki leku tj. poniżej 300 mg /dobę wystarczają, by zahamować agregację płytek, czyli zbijanie się i sklejanie płytek krwi, co ma bardzo ważne znaczenie w procesie tworzenia zakrzepów. Kwas acetylosalicylowy ze względu na działanie antyagregacyjne jest lekiem powszechnie stosowanym w zapobieganiu zakrzepom w naczyniach tętniczych, a więc w zapobieganiu zawałom serca, udarom mózgu, miażdżycowym zmianom w tętnicach kończyn dolnych, a także w leczeniu migotania przedsionków.

Sojusznik czy nie?

Działania niepożądane obserwowane po zażywaniu kwasu acetylosalicylowego są dość liczne i ograniczają w pewnym stopniu możliwość jego stosowania.

Dość duża jest grupa osób uczulonych nie tylko na aspirynę, ale także na inne salicylany. Tej grupie leków przypisuje się rolę w wywoływaniu niektórych postaci astmy oskrzelowej tzw. astmy aspirynowej. Aspiryna obniża krzepliwość krwi, a także działa bezpośrednio drażniąco na błonę śluzową żołądka i dwunastnicy. Jej stosowanie wiąże się z wieloma objawami ze strony przewodu pokarmowego, począwszy od niewielkich bólów brzucha i nudności, a skończywszy na krwawieniach z wrzodów żołądka czy dwunastnicy. Czynna choroba wrzodowa stanowi bezwzględne przeciwwskazanie do stosowania preparatów aspiryny. Obecnie istnieją dojelitowe tabletki kwasu acetylosalicylowego, których wchłanianie odbywa się w jelicie cienkim, a nie w żołądku, co pozwala zmniejszyć (ale nie całkowicie uniknąć!) szkodliwego wpływu aspiryny na śluzówkę górnego odcinka przewodu pokarmowego.

Leki obecnie są przedmiotem wielu zabiegów komercyjnych. Jak nie dać się nabrać - rozmowa z prof. dr. hab. Aleksandrem Pawłem Mazurkiem, dyrektorem Instytutu Leków w Warszawie, dyrektorem Instytutu Leków w Warszawie

Co warto wiedzieć o aspirynie?

Kwas acetylosalicylowy powinien być przyjmowany w trakcie posiłku i popijany pełną szklanką wody, by zmniejszyć działania niepożądane dotyczące przewodu pokarmowego.

Z uwagi na możliwość krwawienia z przewodu pokarmowego nie należy pić alkoholu podczas leczenia.

W razie pojawienia się czarnych, smolistych stolców albo wymiotów treścią przypominających fusy z kawy należy koniecznie zwrócić się o poradę do lekarza. Uwaga - pod wpływem kwasu solnego w żołądku czerwona krew zmienia barwę i dlatego stolce są czarne, smoliste a wymioty brunatne, fusowate.

Dłuższe trzymanie tabletki aspiryny w ustach może prowadzić do nadżerek w jamie ustnej.

Bardzo rzadkim, ale ciężkim powikłaniem występującym u dzieci jest zespół Rey'a. Pojawienie się objawów tej choroby wynika z niedojrzałości układu enzymów wątrobowych oraz mózgu. Polega on na tym, że po podaniu leku w trakcie infekcji wirusowej dochodzi do drgawek oraz uszkodzenia wątroby, które może prowadzić do stłuszczenia mięszu tego narządu.

W rodzinie aspiryny

Lista preparatów zawierających kwas acetylosalicylowy jest długa. Najpopularniejsza nazwa preparatu kwasu acetylosalicylowego to Aspiryna wyprodukowana przez firmę Bayer.

Istnieje zarówno w dawkach wyższych: Aspirin, Aspirin Direkt (tabletki do ssania), Aspirin Protect (tabletki dojelitowe), jak też w dawkach zapobiegających agregacji płytek: Aspirin Cardio.

Aspiryna na zawał i udar mózgu: Acard, Acesan, Bestpiryna, Cardiopiryna, Galocard stosowane jako leki przeciwbólowe, przeciwgorączkowe i przeciwzapalne: AlkaSeltzer, Andol, Anopyrin, Apo-ASA, Apyrin, Asopiryna, Aspegic, Aspotabs, Aspro, ASS-Ratiopharm, Bestpiryna, Encopiryn, Polopiryna i Polopiryna S, Rhonal, Togal, Upsarin.

Preparaty łączone

Wiele jest także preparatów złożonych - kwas acetylosalicylowy w tabletkach przeważnie łączy się z:

- witaminą C (wzmacnia korzystne działanie kwasu acetylosalicylowego w infekcjach wirusowych)
- kodeiną - nasila działanie przeciwbólowe kwasu acetylosalicylowego
- fenacetyną - nasila działanie przeciwbólowe
- paracetamolem - wzmacnia działanie przeciwbólowe i przeciwgorączkowe kwasu acetylosalicylowego
- etenzamidem - potęguje działanie przeciwbólowe
- Alka Prim - 330 mg kwasu acetylosalicylowego + glicyna
- Antygrypin - 300 mg kwasu acetylosalicylowego + kofeina

- Aspimag - 150 mg kwasu acetylosalicylowego + magnez
- Aspirin C - 400 mg kwasu acetylosalicylowego + witamina C
- Aspirin forte - 500 mg kwasu acetylosalicylowego + kofeina
- Aspro C - 320 mg kwasu acetylosalicylowego + witamina C
- Aspro C forte - 500 mg kwasu acetylosalicylowego + witamina C
- Calcipiryna - 500 mg kwasu acetylosalicylowego + węglan wapniowy
- Polopiryna C - 500 mg kwasu acetylosalicylowego + witamina C
- Tabletki od bólu głowy - 300 mg kwasu acetylosalicylowego + fenacetyna + kofeina
- Tabletki przeciw grypie - 300 mg kwasu acetylosalicylowego + kofeina

Paracetamol łagodny dla żołądka

Szczególnie przydatny lek u osób nadwrażliwych na salicylany, do których należy m. in kwas acetylosalicylowy, czyli popularna aspiryna.

Trochę historii

Paracetamol został zastosowany w leczeniu klinicznym w 1893 roku przez von Meringa, ale na odkrycie jego pełnych możliwości trzeba było czekać aż do lat 50. XX wieku. W 1966 roku pojawiły się pierwsze doniesienia na temat poważnego uszkodzenia wątroby po zamierzonym przedawkowaniu tego leku. To odkrycie jednak pozwoliło opracować skuteczne antidotum w postaci N-acetylocysteiny.

Mimo iż paracetamol jest znany na świecie już od ponad 100 lat, w Polsce zyskał na znaczeniu dopiero w latach 90. Z powodzeniem wyparł stosowanie piramidonu i pochodnych kwasu salicylowego. Paracetamol został wprowadzony do lecznictwa w 1893 roku przez Meringa.

Zacząto stosować ten związek na szeroką skalę w 1949 roku, a w 1955 roku w USA lek stał się dostępny bez recepty. W ostatnich latach paracetamol (znany również jako acetaminofen, acenol, panadol, tylenol, tempra) stał się stosowanym powszechnie lekiem przeciwgorączkowym i przeciwbólowym (szczególnie dla dzieci), a wiąże się to z zastrzeżeniami dotyczącymi pochodnych kwasu salicylowego oraz pirazolonu (piramidonu). Lek ten nie wykazuje działania przeciwzapalnego. Nie wpływa na proces krwawienia i krzepnięcia krwi. Po doustnym podaniu szybko i prawie całkowicie wchłania się z przewodu pokarmowego, osiągając maksymalne stężenie we krwi po około 60-120 minutach. Jest wydalany przede wszystkim przez nerki. Paracetamol może być podawany w postaci tabletek, granulatu, zawiesiny, czopków oraz ostatnio zarejestrowanej postaci dożylniej. Może występować także jako składnik mieszanek przeciwbólowych z kofeiną, salicylamidem, kwasem salicylowym, kodeiną.

Obecnie jednak wycofuje się mieszanki paracetamolu z kwasem salicylowym. Na ból i gorączkę.

Paracetamol jest skuteczny przede wszystkim w bólach mięśni, stawów, bólach kostnych różnego pochodzenia, nerwobólach, bólach nowotworowych, bólach pleców, barku, bólach głowy (również migrenowych), a także w bólach zębów. Poza tym zwalcza się nim stany gorączkowe. Można go również używać podczas bolesnego miesiączkowania. Jest zalecany chorym źle tolerującym pochodne kwasu salicylowego lub uczulonym na tego rodzaju leki, a także pacjentom po zabiegach chirurgicznych i stomatologicznych. Stosuj ostrożnie! Największą wadą paracetamolu jest - przy zbyt długim stosowaniu leku lub podawaniu go w dużych dawkach - możliwość szkodliwego oddziaływania na wątrobę, czyli hepatotoksyczność. Przy tym lek jest o wiele mniej toksyczny dla dzieci niż dla osób

dorosłych ze względu na mniej intensywny metabolizm komórek wątroby u dzieci, dzięki czemu paracetamol prawie w ogóle nie ulega u nich przemianie do toksycznych substancji.

Tak więc ryzyko uszkodzenia wątroby u dzieci jest znikome. Środek ten może powodować zapalenie nerek, methemoglobinemię oraz niedokrwistość niedobarwliwą. Przede wszystkim nie powinni go przyjmować ludzie z uszkodzoną wątrobą oraz nerkami. Nie zaleca się go także tym, u których obserwuje się reakcje uczuleniowe na ten środek (np. skórne zmiany), oraz osobom z wrodzonym niedoborem dehydrogenazy gluko-6-fosforanowej, jak również przyjmującym fenobarbital (luminal - przy padaczce) oraz rifampicynę (przy gruźlicy). Leku nie powinny stosować także osoby z niedokrwistością oraz kobiety w pierwszym trymestrze ciąży.

Po 3 miesiącach ciąży oraz w okresie laktacji paracetamol może być przyjmowany po konsultacji z lekarzem. Paracetamol a inne leki Warto wiedzieć, jakie jest wzajemne oddziaływanie paracetamolu i innych leków. Sam paracetamol potęguje działanie leków przeciwzkrzepowych (kumaryny, indandiolu). Z kolei kofeina nasila działanie paracetamolu, a salicylamidy wydłużają czas jego wydalania. Niewielka ilość paracetamolu ulega w wątrobie przemianie w toksyczne substancje. Proces ten nie ma znaczenia przy stosowaniu niewielkich dawek leczniczych, jednakże może być szczególnie silny w przypadku podawania go z lekami, które ułatwiają powstawanie szkodliwych związków w wątrobie.

Niepożądane interakcje z niektórymi środkami ma paracetamol podczas stosowania go razem z rifampicyną, fenobarbitalem (luminalem) i alkoholem etylowym. Wzmagają one aktywność enzymów wątrobowych, które przekształcają paracetamol w toksyczne substancje, co może spowodować martwicze uszkodzenie wątroby. Podobnie dzieje się, gdy podaje się go razem z niesteroidowymi lekami przeciwzapalnymi osobom z niewydolnością nerek paracetamol może nasilać u nich tę chorobę. Gdy zaszkośli ci nadmiar Ostre zatrucie występuje po spożyciu ok. 5 g paracetamolu.

Pierwsza doba przebiega zazwyczaj bezobjawowo lub tylko z zaburzeniami żołądkowo-jelitowymi, bólami brzucha, nudnościami i wymiotami. W drugiej dobie może pojawić się żółtaczka, zaburzenia krzepnięcia krwi, hipoglikemia, encefalopatia. Mogą wtedy również wystąpić zaburzenia rytmu serca, spadek ciśnienia tętniczego krwi, sinica wywołana methemoglobinemią, skąpomocz oraz zapaść krążeniowa. U chorych obserwowano także drgawki, śpiączkę i zgony z powodu niewydolności oddechowej.

Dawka powyżej 10 g może spowodować senność, zaburzenia orientacji, wymioty i żółtaczkę. Dochodzi wtedy do uszkodzenia wątroby i nerek. Zgon może nastąpić także z powodu niewydolności wątroby, która może pojawić się do 2 tygodni po zatruciu. Dawka śmiertelna wynosi ok. 200 mg/kg m.c. (ok. 15 g). Leczenie zatrucia należy rozpocząć bardzo szybko. Polega ono na płukaniu żołądka oraz podawaniu odpowiednich leków odtruwających.

Trzeba jednak podkreślić, że przy prawidłowym zażywaniu leku w dawkach leczniczych jest on dobrze tolerowany i stosowany w wielu krajach na świecie. W przeciwieństwie do środków będących pochodnymi pirazolonu, które mogą uszkadzać szpik kostny (takich jak pyralgina czy piramidon), jest znacznie mniej toksyczny. Natomiast w porównaniu z salicylanami (polopiryną lub aspiryną) ma mniej szkodliwy wpływ na błonę śluzową przewodu pokarmowego, a jego siła działania jest podobna.

PAMIĘTAJ!

Paracetamol jest lekiem przeciwbólowym i przeciwgorączkowym, nie wykazuje jednak działania przeciwzapalnego.

OSTRZEŻENIE!

Maksymalna dawka dobową paracetamolu u osób dorosłych nie powinna przekraczać 4 gramów. Bez konsultacji z lekarzem nie należy stosować tego leku dłużej niż 5 dni.

Dobry dla dzieci, kobiet w ciąży

Jest lekiem dość bezpiecznym, może być stosowany także u dzieci w postaci syropów i czopków pod warunkiem ścisłego przestrzegania wielkości dawek. Może być stosowany jak lek przeciwbólowy i przeciwgorączkowy u kobiet w II i III trymestrze ciąży oraz w okresie karmienia piersią. Jest również przeznaczony dla pacjentów z chorobą zwyrodnieniową stawów, cierpiących na pospolite bóle głowy, jak i u tych, u których występują niezapalne dolegliwości mięśniowo-szkieletowe.

Kiedy paracetamol?

Zwykle paracetamol podaje się doraźnie w razie bólu lub gorączki (paracetamol właściwie nie wykazuje działania przeciwzapalnego). Maksymalna dawka dobową w leczeniu krótkotrwałym nie powinna być większa niż 4 g (czyli 8 tabletek po 500 mg), natomiast w leczeniu długotrwałym nie powinno się przekraczać dawki 2,5g/dobę, przyjmując 500 mg leku co 4-6 godzin.

Dawka toksyczna

U człowieka dorosłego wynosi ona 6 g co odpowiada 12 tabletkom paracetamolu dostępnego w aptekach bez recepty. Objawy uszkodzenia wątroby (żółtaczka, zaburzenia krzepnięcia krwi, podwyższenie tzw. enzymów wątrobowych) pojawiają się zwykle po około 2-6 dniach od przedawkowania leku. Osoby z chorobami wątroby oraz nadużywające alkohol powinny ten lek przyjmować ostrożnie i po konsultacji z lekarzem.

Do najczęstszych działań niepożądanych, które mogą wystąpić po zażyciu paracetamolu należą zmiany skórne (pokrzywka, wysypki) oraz nieznacznie nasilone objawy ze strony przewodu pokarmowego (nudności, zgaga).

Preparaty paracetamolu:

Acenol, APAP, Apo Acetaminophen, Calpol, Claradol, Codipar, Dafalgan, Doliprane, Efferalgan, Lekadol, Panadol, Panadon, Paracetamol, Parcemol, Paracenoł, Tazamol, Tylenol.

Leki zawierające paracetamol

Podobnie jak kwas acetylosalicylowy paracetamol najczęściej łączy się z kofeiną, kodeiną, przeciwbólowym propyfenazonem oraz witaminą C.

- Antidol - 300 mg paracetamolu + kodeina
- Cefalgin - 250 mg paracetamolu + propyfenazon + kofeina
- Codoliprane - 400 mg paracetamolu + kodeina
- Coldrex Hot Rem - 750 mg paracetamolu + fenylefryna + witamina C
- Coldrex Tablets - 500 mg paracetamolu + fenylefryna + witamina C + terpin + witamina C
- Dafalgan Codeine - 500 mg paracetamolu + kodeina
- Dolores - 500 mg paracetamolu + kofeina

- Efferalgan Codeine - 500 mg paracetamolu + kodeina
- Efferalgan Vitamin C - 330 mg paracetamolu + witamina C
- Fervex - 500 mg paracetamolu + witamina C
- Fibrex - 200 mg paracetamolu + kwas acetylosalicylowy
- Grippostad C - 200 mg paracetamolu + witamina C + kofeina
- Griplex - 325 mg paracetamolu + pseudoefedryna (udrożnia przewody nosowe) + dextrometorfan (przeciwkaszłowy)
- Hedalgan - 400 mg paracetamolu + kofeina
- Panadeine - 500 mg paracetamolu + kodeina
- Panadol Codeine - 500 mg paracetamolu + kodeina
- Panadol Extra - 500 mg paracetamolu + kodeina
- Saridon - 250 mg paracetamolu + propyfenazon + kofeina
- Solpadeine - 500 mg paracetamolu + kofeina + kodeina

Przeciwzapalny ibuprofen

Jest lekiem o silnym działaniu przeciwbólowym przeznaczonym głównie dla dorosłych. Dla dzieci, które ukończyły 12. rok życia, są przeznaczone preparaty w syropach (Ibuprofen, Ibufen, Brufen) i w czopkach (Brufen).

Głównie w zapaleniu stawów

Ibuprofen jest niesterydowym lekiem przeciwzapalnym o działaniu przeciwbólowym i przeciwgorączkowym.

Wskazaniem do jego stosowania jest przede wszystkim objawowe leczenie reumatoidalnego zapalenia stawów, bóle różnego pochodzenia zwłaszcza o charakterze zapalnym, bolesne mięsaczki, gorączka. W związku z powolnym przenikaniem ibuprofenu do jam stawowych, jego działanie w chorobach reumatycznych ujawnia się w pełni dopiero w kilka do kilkunastu godzin po jego zażyciu.

Ostrożnie przy przewlekłym stosowaniu

Lek ten podobnie jak kwas acetylosalicylowy może powodować uszkodzenie błony śluzowej żołądka, wrzód trawienny i krwawienia z przewodu pokarmowego. Przy długotrwałym stosowaniu ibuprofenu narażone są szczególnie osoby z wywiadem w kierunku choroby wrzodowej, palące tytoń, nadużywające alkoholu oraz w wieku podeszłym.

Ibuprofen należy również ostrożnie stosować u chorych z niewydolnością serca, nadciśnieniem, zaburzeniami krzepnięcia lub zażywających leki przeciwzakrzepowe, a także u osób z upośledzoną czynnością wątroby i nerek.

Ibuprofen w ciąży w ostateczności

W II trymestrze dopuszcza się stosowanie tego leku. W III trymestrze wykazano, że ibuprofen może hamować czynność porodową, nie należy więc stosować tego leku pod koniec ciąży. W dostępnych badaniach nie wykazano ponadto, by ibuprofen był wydzielany z mlekiem kobiecym.

Jak przyjmować lek?

Dorośli doustnie mogą przyjmować maksymalnie do 1200 mg ibuprofenu na dobę, dawkowanie u dzieci wynosi 20 mg/kg masy ciała na dobę. Ważne by lek ten był przyjmowany po posiłkach.

A oto proste preparaty ibuprofenu dostępne w naszych aptekach:

Advil, Apo-Ibuprofen, Brufen, Dolgit, Ibufen, Ibuhexal, Ibuprofen, Ibuprom, Ibutad, Nurofen.

Źródło: za zgodą: <http://www.resmedica.pl/>

<http://laboratoria.net/home/16305.html>

Informacje dnia: [Już nie szukamy informacji o koronawirusie Wit. D ma związek z mniejszymi komplikacjami przy COVID-19](#) [160 genów ma związek z kurczeniem się mózgu](#) [Nanokryształy powodują nagłe erupcje wulkanów](#) [Trwa 10. edycja konkursu Złoty Medal Chemii Wenus - wciąż tajemnicza siostra Ziemi](#) [Już nie szukamy informacji o koronawirusie Wit. D ma związek z mniejszymi komplikacjami przy COVID-19](#) [160 genów ma związek z kurczeniem się mózgu](#) [Nanokryształy powodują nagłe erupcje wulkanów](#) [Trwa 10. edycja konkursu Złoty Medal Chemii Wenus - wciąż tajemnicza siostra Ziemi](#)

Partnerzy